

Aan het college van burgemeester en wethouders
Postbus 10101
5060 GA OISTERWIJK

Datum: 11 maart 2019
Onderwerp advies n.a.v. de raadsinformatiebrief van 4 december 2018

Geacht College,

Wij ontvingen ter kennisname de raadsinformatiebrief "Update basisstructuur" van 4 december 2018. Deze brief beschrijft op welke wijze uitvoering is gegeven aan de aanbevelingen van het rapport "Versterk de verbinding" van de Rekenkamercommissie van april 2018. De inhoud van de brief gaf de Sociale Raad i.o. aanleiding een ongevraagd advies aan het College voor te bereiden. Met het concept-advies als uitgangspunt hebben ondergetekenden gesproken met de beleidsmedewerkers Astrid van Oosterhout en Karen Vanheusden. Dit gesprek heeft een aantal vragen die de raadsinformatiebrief bij ons opriep beantwoord. Toch blijven er - in algemene zin - enkele punten over waarvoor wij uw aandacht vragen.

Vertraging door vervolgonderzoeken

De raadsinformatiebrief kondigt een aantal onderzoeken aan, die na 2019 moeten leiden tot een plan van aanpak voor de basisstructuur. Hoewel wij ons realiseren dat een aantal aanbevelingen van de Rekenkamercommissie zodanig abstract geformuleerd zijn dat nadere uitwerking nodig is, maken wij ons toch zorgen over de trage voortgang op het pad naar daadwerkelijke actie.

De beleidsmedewerkers hebben ons toegelicht dat een extern bureau binnenkort aan de slag gaat om een totaal overzicht te creëren van de aanwezige voorzieningen in de basisstructuur, ook van de informele voorzieningen in de wijken. Medio 2019 zal dat overzicht er zijn en kunnen actieplannen worden opgesteld. De publicatie van het bovengenoemde rapport ligt dan al weer meer dan een jaar achter ons.

Noodzaak en aard van verder onderzoek

De Sociale Raad i.o. onderschrijft uiteraard het uitgangspunt, dat inzicht in de bestaande (sociale) problematiek binnen onze dorpen en kennis van het bestaande aanbod van hulp en ondersteuning nodig zijn om tot verbetering van het aanbod in de basisstructuur te komen. Het is verleidelijk om onderzoek te blijven doen om de zekerheid te vergroten dat het benodigde inzicht en de benodigde kennis inderdaad aanwezig zijn. Toch moet op enig ogenblik het besluit vallen dat die in voldoende mate aanwezig zijn om tot actie te kunnen overgaan. Naar de mening van de Sociale Raad i.o. is dat op bepaalde terreinen nu al het geval.

Wij willen ook wijzen op de veelheid van landelijke onderzoeken naar een breed scala van sociale vraagstukken. Wij noemen slechts de WRR, het SCP, Movisie en MantelzorgNL (voorheen Mezzo). Daarnaast zijn er in de literatuur legio voorbeelden te vinden van projecten en pilots in andere gemeentes. De aard van de aanpak van een sociaal vraagstuk zal in de meeste gevallen niet plaatsgebonden zijn (het soort vraagstuk, respectievelijk de omvang en de heftigheid ervan, wel, maar dat is in dit verband niet relevant). Kortom: landelijke publicaties bieden in veel gevallen directe aanknopingspunten om eigen acties te ondernemen.

Een zeer waardevolle vorm van onderzoek is het leren van de eigen ervaringen. Evalueren van de effecten van eigen acties kan direct materiaal opleveren om de geboden hulp en ondersteuning te verbeteren. Dat betekent wel dat we moeten durven te experimenteren en accepteren dat we wel eens een verkeerd pad inslaan.

Basisstructuur is een onduidelijk containerbegrip geworden

De Sociale Raad i.o. is van mening dat het begrip “basisstructuur”, ook wel genoemd “het voorliggende veld” of “de samenleving zelf”, te veel een containerbegrip is geworden. Tot de basisstructuur worden immers geheel verschillende instellingen en groeperingen gerekend, zoals (niet uitputtend) het eigen netwerk (partner, gezin, familie, vrienden, burens), mantelzorgers, vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties, (sport)verenigingen, als ook door de overheid of verzekeraars gefinancierde voorzieningen als welzijnsorganisatie, maatschappelijk werk, dementieconsulent, wijkcentrum, scholen, consultatiebureau, kinderopvang, huisarts, wijkverpleegkundige, etc. Voornemens als “wij gaan de basisstructuur inzetten om ...” zijn dan ook meestal onhelder en weinig zeggend. De verschillende componenten van de basisstructuur vereisen verschillende vormen van aansturing of beïnvloeding. Wij bevelen aan om, als men het over de inzet van de basisstructuur heeft, de onderdelen van de basisstructuur die aan de orde zijn te benoemen en, indien relevant, ook de partijen die daarbij betrokken zijn.

Mantelzorgondersteuning

Eén probleem dat echt al kan worden aangepakt springt er voor ons uit: de mantelzorgondersteuning. De Wmo-raad heeft daarover op 4 januari 2018 advies uitgebracht. In dit advies hebben wij benadrukt dat het volstrekt duidelijk is welke vormen van ondersteuning een reële verlichting voor mantelzorgers kunnen betekenen: laagdrempelige dagopvang en hulp om de weg te vinden in het doolhof van regelingen om hulpverlenende instanties in te schakelen.

Wij begrijpen dat het binnenkort te starten onderzoek duidelijk moet maken welke vormen van opvang voor ouderen met (beginnende) dementie of voor alleenstaanden die lijden onder eenzaamheid reeds bestaan. Het op te richten "Zorgloket" moet hulp bieden bij het vinden van passende hulp en ondersteuning. Dat neemt niet weg dat, naar onze mening, op beide bovengenoemde gebieden concrete acties al voorbereid hadden kunnen worden.

De doelgroep zelf

Het belangrijkste onderwerp van onderzoek hebben wij slechts zijdelings aangestipt: de doelgroep zelf. Daarbij doelen wij op het achterhalen van de ondersteuningsbehoeften van inwoners wanneer zij het zelf niet meer redden en van de ervaringen die zij hebben met geboden ondersteuning. Uit die behoeften en ervaringen zijn belangrijke lessen te trekken. Ook de Sociale Raad i.o. rekent dit onderzoek, dat eigenlijk permanent zou moeten plaatsvinden, tot zijn werkterrein. Dit onderzoek is niet gemakkelijk, hoewel landelijke onderzoeken aanknopingspunten bieden. Wij bieden graag aan om op dit terrein samen op te trekken.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet

Namens de Sociale Raad i.o.

Leo Versteeg

secretaris